

א' פקודי תשע"ט לפ"ק

לכבוד ידידי הרה"ג ר' שלום משה גאלדמינצער שליט"א שו"ב בק"ק סקווירא יע"א

היות שנמנע ממני להשתתף בהאסיפה היום, אמרתי לכתוב בכתב דעתי העניי בענין העוף לעגהאר"ן מה שלענ"ד הוא הידור גדול בכשרות, לעומת הברווילע"ר (תרנגול פטם) שהוא העוף הרא"ק קארני"ש -

א) לענ"ד עד שידי מגעת לא מצאתי מסורה ברורה ששחטו בפועל העוף קארני"ש לציבור הרחב, ואף שטרחתי הרבה בזה וחקרתי אצל כמה שוחטים, לא השיגה ידי בירור אמיתי בזה, ורק ה' שוחטים שאמרו שאם ה' לפנינו ה' שוחטים אותם כמו כל התרנגולים, אבל לא אמרו ששחטו אותם בפועל, והגם שכמה שוחטים אמרו שזוכרים ששחטו הקארני"ש, אבל לאחר הבירור אצלם לא ידעו לחלק בין הרא"ק-קארני"ש, להקארני"ש, ואצלם הכל נראית כאחד, והאמת שה' נקרא אצל הרבה אנשים בשם "קארני"ש", אבל באמת ה' מורכב ה' עופות של רא"ק וקארני"ש. וכן לא מסתבר לומר ששחטו הקארני"ש, דגם אצל הגוים לא אכלו אותם, וא"כ על מה ולמה שחטו הקארני"ש עוף שלא ה' כמעט בנמצא אצל סתם אנשים, ורק הביאו אותם המומחים שהרכיבו העופות לצורך הרכבה, ולא ה' שכיח כלל לאכילה.

ב) העוף רא"ק - י"א שזהו התרנגולים החדשים - הקובריצע"ר - כן הוא דעת הר"ר אהרן פרידמאן שליט"א מליקוואו"ד, ונמשך אחריו הרה"ג ר' פינחס יואל בוכינגער בקונטרסו, ועוד הרבה אנשים. ואף שלא כו"ע מודי לזה, וה"ר חיים לויקה שליט"א מאו. יו. חולק ע"ז, וא"א לי להכריע בזה, ולי לא הוי חסרון, כיון דקיבלתי עדות שה' שוחטים הרא"ק במט. קיסקא בחיי הג"ר חמ"ד ווייסמאנדל זצוק"ל, ואולי משום שה' נוהגים היתר בהקובריצער, או שאין זה הקובריצער, אבל סוכ"ס אכלו אותם, מ"מ לדעתם הוי הקובריצע"ר הינע"ר ורוצים להדר לא לאוכלם כדעת המחמירים בזה. וא"כ יש להשתדל להמציאם עוף שגם לדעתם אין בזה מחלוקת הפוסקים.

ג) הנה על העו"ף הרא"ק קארני"ש יש הרבה מערערים שיש בהם מורכב מעופות שאין להם מסורה כדוגמא המעלע"י ועוד, ויש מערער שמורכב גם מעופות שאין להם הג' סימני טהרה, והגם שלא נתברר לי אמיתת המציאות, דרוב דבריהם נבנה על דברי הגוים שאין להם נאמנות, ויש הרבה סתירות בדבריהם ורובם הם השערות בעלמא, מ"מ החשש יש לו רגלים לדבר, כיון שבהרבה דברים דומה לשאר עופות אבר אחד דומה קצת לעוף זה, ואבר שני דומה קצת לעוף אחר, וא"כ גם בלא עדות הגוים יש מקום לחשוש לדברי המערערים, והגם דלא מחזקין איסורא, מ"מ יש בו קצת ריעותא, וזה ברור שהעוף רא"ק קארני"ש - הוא עוף מורכב - ולא ברור אם גם הקארני"ש אינו במקורו מורכב משאר עופות, וכנראה שאינם (pure breed) עופות בלי הרכבה, וי"א שגם הרא"ק הוא עוף מורכב מכמה מיני עופות, והמערערים אומרים שהרא"ק קארני"ש הוא מורכב מכמה וכמה מיני עופות, בכמה דורות לפני, משא"כ העוף הלעגהאר"ן נראית כמו הציורים של תרנגולים במשך מאות ואלפי שנים בלי שינוי, וא"כ מסתבר לומר שאין בו הרכבה משאר עופות, ועכ"פ החשש הרכבה בהלעגהאר"ן הוא פחות מרוב מיני תרנגולים, והגם שבמקצת ספרי הגוים יש שאומרים שגם הלעגהאר"ן הוא עוף שיש בו הרכבה משאר עופות שאינם הלעגהאר"ן, אבל לפי ידיעתי אין רא' ברורה לדבריהם והם השערות בעלמא, ואין סיבה להחזיק איסורא במקום שאין ריעותא כיון שנראית בדיוק כמו העוף למאות שנים א"כ מהיכי תיתי לומר שהוא מורכב עם שאר עופות. ודו"ק.

ד) ועוד מעלה גדולה שיש בזה הוא שהעוף אינו צריך הכשר, אלא אפשר לקנותו כמעט בכל מקום בעולם, אצל הקאמפעי"ס שמוכרים הביצים, שהורגים עופות הלעגהאר"ן הזכרים תיכף כשנולדים "כל הבן הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון, ואפשר לגדלם בעצמם, ואינו נצרך כמעט להשגחה, אלא שנראית כעוף הלעגהאר"ן הישן, שכלל ישראל אוכלים הביצים מהם בלי שום פקפוק. משא"כ העוף הרא"ק קארני"ש הוא עוף שנצרך להשגחה לידע מה נעשה בסתר ובסוד, והגם שרובנים מומחים בירור

שלא נשתנה העוף במשך עשרות שנים האחרונות שכל ישראל וצדיקים גדולים אכלו אותם, מ"מ מי יודע מה יולד יום, וצריכים לעמוד על המשמר להלאה, משא"כ העוף הלעגהאר"ן אפשר לגדלם בעצמם ואין צריכים לסמוך על טיבם של ב' המרכיבים בכל העולם אחד בשם קאב ואחד בשם ראָס שרק הם יודעים האיך להעמיד עוף הרא"ק-קארני"ש, וא"א לקנות עופות מהם ולגדלם בעצמם, דלא יחיו יותר מאיזה דורות, ואין להם המשך דורות אלא צריך כסדר להרכיבם עוד הפעם בהמשך השנים, ורק המומחים גדולים עם סודות גדולים יודעים האיך לעשותם, וא"כ פשוט שיש בו מעלה גדולה מאוד מאוד להמציא עוף שבאמת אין צריך "הכשר" - וכבקשת הרבה גדולים וביניהם הביד"צ שע"י העה"ח בירושלים ת"ו ומרן השבה"ל ז"ל להעמיד השגחה על העופות מתחילת היצירה. ויש להאריך עוד בפרט זה, ואסתגר בזה.

ה) הנה יש מטילים דופי בעוף הלעגהאר"ן ממש"כ הגה"צ מפאפא ז"ל נדפס בשו"ת ויען יוסף היצא לאחרונה, שכתב שם שאין לו מסורה. אבל האמת לא בא שם הגה"צ הנ"ל לפסוק שם שהלעגהאר"ן אין לו מסורה, אלא הי' מי שאמר שלא נצרך מסורה מיוחד להלעגהאר"ן דדומה לשאר עופות, וע"ז כתב הגה"צ מפאפא ז"ל דלפי דעת הגה"ק משינאווא זצוק"ל גם שינוי בגודל העופות נחשב לשינוי שיצריך ע"ז מסורה מיוחד, אבל זה רואים שם שלא הי' נפוץ הלעגהאר"ן באונגאר"ן - וע"ז אומר כיון דנתברר בעדות גמורה שבק"ק מט. קיסקא שחטו אותם השו"ב ר' משה שווארץ לכל הישיבה זהו המסורה הברור ששייך, ואין בודקין מן המזבח ולמעלה, ואולי הי' מצוי הלעגהאר"ן בשאר מקומות שדרו היהודים, או עוף הדומה לזה, אבל זה ברור שאכלו אותם, ואם אחד חושש שאין לו מסורה אסור לו לאכול גם הביצים, והגה"ק מפאפא ז"ל וכל תלמידיו אוכלים הביצים של הלעגהאר"ן בפשיטות, ועכ"פ זה ג"כ ברור שהעוף הרא"ק קארני"ש לא הי' באונגאר"ן - וא"כ לכל היותר יש לומר שאינו אוכל לא הרא"ק קארני"ש ולא הלעגהאר"ן אבל לומר שהלעגהאר"ן אין לו מסורה, והרא"ק קארני"ש יש לו מסורה, זה אין לו שחר לענ"ד. וברור לענ"ד שהעוף הלעגהאר"ן מהודר יותר מהעוף הראק קארנש.

הכו"ח בחפזון בידידות יעקב מנחם מענדל שטייף